

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 10P/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720203159
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Minková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2020:6720203159.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Silviou Minkovou v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa D. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Č.D. XX, t.č. Centrum pre deti a rodiny, Kollárová 29, 974 01 Banská Bystrica, štátna občianka SR, zastúpená kolíznym opatrovníkom Obec Čekovce, dieťa rodičov matky S. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Č. XX, t.č. bytom O. XX, XXX XX K. X-E., Č. V., štátna občianka SR a otca V. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. Ž. J. E., štátny občan SR, za účasti Okresnej prokuratúry Zvolen, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

Súd u maloletej D. A., nar. XX.XX.XXXX n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny, Kollárová 29, 974 01 Banská Bystrica.

Matka maloletej S. A., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej D. A. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je matka povinná poukazovať vždy do 10-teho dňa v mesiaci, na ktorý sa výživné poskytuje, na účet Centra pre deti a rodiny, Kollárová 29, 974 01 Banská Bystrica, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

Otec maloletej V. N., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej D. A. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je otec povinný poukazovať vždy do 10-teho dňa v mesiaci, na ktorý sa výživné poskytuje, na účet Centra pre deti a rodiny, Kollárová 29, 974 01 Banská Bystrica, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 06.02.2012 sp.zn.7P/11/2011-249.

Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Zvolen uznesením zo dňa 20.03.2020 sp.zn.6P/6/2020-13.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 15.07.2020 formou elektronického podania bol na tunajší súd doručený návrh navrhovateľa - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 14.07.2020, ktorým sa domáhal toho, aby súd rozsudkom nariadil ústavnú starostlivosť u maloletej D. A., nar. XX.XX.XXXX a zároveň aby oboch rodičov maloletej zaviazal prispievať na výživu maloletej D. sumou 30 % životného minima od právoplatnosti rozsudku.

Svoj návrh zdôvodnili tým, že maloletá D. je na základe uznesenia Okresného súdu Zvolen č.k.6P/6/2020-13 zo dňa 20.03.2020 dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny v Banskej Bystrici.

Matka má celkove 4 maloleté deti s 2 mužmi, pričom s V. N. má maloletú D., ktorá je žiačkou 3.ročníka ZŠ s MŠ Bzovík špeciálnej triedy a s M. H. má 3 maloleté deti, Š., nar. XX.XX.XXXX, M., nar. XX.XX.XXXX a J., nar. XX.XX.XXXX, H..

Maloletá D. sa narodila matke ešte ako maloletej a z uvedeného dôvodu bola spolu s dcérou umiestnená v zariadení pre maloleté matky s deťmi. Po dovŕšení plnoletosti matky boli zo zariadenia prepustené a matka spolu s maloletou D. sa vrátila na adresu trvalého bydliska do obce Čekovce. Matka zabezpečovala sama riadnu starostlivosť o maloletú D. od jej narodenia, otec sa o dcéru vôbec nezaujímal a matke nepomáhal. Vzhľadom k tomu bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu. Menovaný si svoju vyživovaciu povinnosť neplnil a matke pri starostlivosti o dieťa začal pomáhať v tom čase jej druh M. H., s ktorým začala žiť u neho v obci Bzovík. Matka sa s maloletou D. v Centre pre deti a rodiny v Banskej Bystrici kontaktovala párkrát telefonicky, otec neprejavuje žiadny záujem.

Počas návštevy maloletej v CDR Banská Bystrica sa dozvedeli, že maloletá sa bojí ísť k matke, a to hlavne z dôvodu, že by ju zase niekde nechala alebo by s ňou musela žiť na ulici, tak ako predtým, keď bola spolu so sestrou J. a matkou v Prahe. Psychologička CDR uviedla, že maloletá má vážne psychické problémy spôsobené traumatickou minulosťou, ktorú zažila s matkou v Českej republike, kedy musela s ňou žiť na ulici, spávať pod mostom a nakoniec sa spolu so sestrou ocitli v zariadení pre deti vyžadujúce okamžitú pomoc Koala Kbely. CDR zabezpečí maloletej pedopsychiatrické vyšetrenie, nakoľko na maloletú zle vplýva odlúčenie od súrodencov, ako i nevlastného otca M. H., s ktorým vyrastala.

Biologickí rodičia, ako aj ich príbuzní nie sú schopní a ochotní zabezpečiť najlepší záujem maloletej D., resp. nie sú schopní vytvoriť stabilné rodinné prostredie pre maloletú, a to ani v súčinnosti s tunajším úradom.

2. Súd nariadil v tejto veci pojednávanie na deň 16.09.2020, na ktoré sa dostavil navrhovateľ prostredníctvom poverenej zamestnankyne, ako aj kolízny opatrovník maloletej prostredníctvom starostu obce a tiež sa dostavil zástupca Okresnej prokuratúry Zvolen, pričom všetci títo mali doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas. Na pojednávanie sa nedostavila matka maloletej, ani otec maloletej, obaja bez ospravedlnenia svojej neúčasti na pojednávaní, keď otec maloletej mal doručenie predvolania na pojednávanie vykázané v súlade s ustanovením § 106 ods. 1 a ods. 3 C.s.p. a matka maloletej mala doručenie predvolania na pojednávanie vykázané fikciou v súlade s ustanovením § 111 ods. 3 C.s.p. a tiež jej bolo predvolanie na pojednávanie doručené na adresu aktuálneho pobytu v Českej republike uvedeného v návrhu, s tým, že súd aj v spojení s vyjadrením pracovníčky Občianskeho združenia Jako doma - Home like, o.p.s. považoval za preukázané, že matka maloletej mala vedomosť o termíne pojednávania. Súd postupoval v zmysle § 180 C.s.p., vec na tomto pojednávaní prejednal a rozhodol v neprítomnosti matky maloletej a otca maloletej.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré v priebehu konania predložili účastníci, resp. ktoré si vyžiadal súd z úradnej moci a to: rodný list maloletej D. A. z č.l.3, správu ÚPSVaR Zvolen z č.l.41, správu ÚPSVaR Banská Štiavnica z č.l.44, správu ÚPSVaR Banská Štiavnica z č.l.47, správu Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen z č.l.51, správu Sociálnej poisťovne, pobočka Žiar nad Hronom z č.l.58, správu Obecného úradu Čekovce z č.l.62, správu Mesta Žiar nad Hronom z č.l.63, správu Mesta Lučenec z č.l.72, správu Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica z č.l.75-76, vyjadrenie Občianskeho združenia Jako doma o.p.s. zo dňa 09.09.2020, trestný rozkaz Okresného súdu Zvolen zo dňa 30.09.2016 sp.zn.4T/45/2016-78, uznesenie OO PZ Krupina zo dňa 24.10.2018 a uznesenie OO PZ Zvolen zo dňa 31.10.2019, tiež sa oboznámil s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Zvolen sp.zn.6P/6/2020, 11P/1/2020, 11P/24/2019 a 7P/11/2011, ako i s prednesom poverenej zamestnankyne navrhovateľa, starostu Obce Čekovce ako kolízneho opatrovníka maloletej a tiež zástupcu OP Zvolen, pričom zistil tento skutkový stav.

Z rodného listu zo dňa 18.12.2008 súd zistil, že v knihe narodení Matričného úradu Zlaté Moravce, vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod por.č.XX, je zapísané narodenie dieťaťa D. A., nar. XX.XX.XXXX, miesto narodenia L. S., pričom ako otec je uvedený V. N., nar. XX.XX.XXXX a ako matka S. A., nar. XX.XX.XXXX.

Zo správy ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Krupina zo dňa 13.08.2020 a zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 17.08.2020 súd zistil, že matka maloletej nie je vedená v evidencii uchádzačov

o zamestnanie, nie je poberateľom žiadnej dávky, ale je vedená ako partner na žiadosti prídavku na dieťa pána M. H., nar. XX.XX.XXXX od augusta 2019 - stále. Zároveň bolo zistené, že matka maloletej od 26.11.2010 je evidovaná v registri poistencov Sociálnej poisťovne ako občan - starostlivosť o dieťa do 6 rokov, pričom dotyčná nepoberá žiadnu dávku vyplácanú Sociálnou poisťovňou.

Zo správ ÚPSVaR Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom zo dňa 18.08.2020 súd zistil, že otec maloletej nebol nikdy vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a zároveň nepoberá dávku v hmotnej núdzi, štátne sociálne dávky a ani náhradné výživné.

Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Žiar nad Hronom zo dňa 17.08.2020 súd zistil, že otec maloletej nie je evidovaný ako poberateľ dávky v nezamestnanosti, ani ako poberateľ nemocenských dávok, ani ako poberateľ dôchodku, rovnako ani ako poberateľ úrazových dávok resp. dávok garančného poistenia. Zo správy Obce Čekovce zo dňa 17.08.2020 súd zistil, že matka maloletej sa v ich obci vôbec nezdržiava, údajne odcestovala a žije niekde v Českej republike, bližšie informácie o jej aktuálnom pobyte a rodinných a majetkových pomeroch matky im nie sú známe.

Zo správy Mesta Žiar nad Hronom zo dňa 14.08.2020 súd zistil, že otcom maloletej sa Mestská polícia Žiar nad Hronom v roku 2019 až doteraz v žiadnej súvislosti nezaoberala a jeho skutočný pobyt nepoznajú. Rovnako nie sú im známe bližšie informácie o jeho rodinných a majetkových pomeroch.

Zo správy Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica zo dňa 20.08.2020 súd vo vzťahu k maloletej D. zistil, že táto bola prijatá do starostlivosti ich centra dňa 24.03.2020 na základe predmetného uznesenia Okresného súdu Zvolen zo dňa 20.03.2020 č.k.6P/6/2020-13. Od prijatia je umiestnená v samostatne usporiadanej skupine centra, pričom v júni 2020 ukončila 3.ročník Špeciálnej základnej školy v Banskej Bystrici. K plneniu školských povinností nemala vybudovaný kladný vzťah, plnila ich s nechuťou. V škole došlo k miernemu porušeniu školského poriadku (fajčenie, neprimerané správanie voči opačnému pohlaviu). Na D. pôsobí pochvala a pozitívna motivácia. Následne sa snaží urobiť čo treba. Vo voľnom čase rada kreslí, maľuje, pozerá TV, kolobežkuje a skáče na trampolíne. Je zdravá. D. je v kontakte s matkou prostredníctvom sociálnej siete. Matka D. sľúbi návštevu v centre, avšak za D. ešte do centra neprišla, čo D. veľmi ťažko emočne prežíva. Je v kontakte s otčimom pánom M. H., u ktorého trávila aj krátkodobý pobyt v čase od 23. do 29.7.2020.

Z charakteristiky dieťaťa vypracovaného Centrom pre deti a rodiny Banská Bystrica zo dňa 18.08.2020 súd zistil, že maloletá D. bola do centra prijatá z domáceho prostredia, adaptácia prebiehala s problémami, nakoľko jej správanie je veľmi kolísavé. Nemá vybudovaný prirodzený ostych pred neznámymi a cudzími ľuďmi. Vzťah k biologickej rodine, k matke má striedavý, závisí od predchádzajúcej komunikácie s ňou, avšak v poslednom čase prevláda negatívny. K otčimovi zväčša dobrý, teší sa na ďalšiu komunikáciu s ním. Tiež nevlastných súrodencov, ktorí žijú v domácom prostredí u otčima, spomína rada a v dobrom. Pri vypätých citových nezhodách, hlavne so svojou biologickou rodina, niekedy kamarátmi, dochádza u nej k sebapoškodzovaniu. D. nemá problém nájsť si kamarátky, či už v škole alebo na skupine. Medzi rovesníkmi inklinuje k opačnému pohlaviu a túži po partnerskom vzťahu. V skupine jej obľúbenosť medzi deťmi závisí od situácie, ktorá práve nastala. Problémové správanie u nej nastáva, keď sa snaží presadiť svoj názor, keď chce byť dominantná alebo keď niekto naruší jej intímnu zónu, vtedy sa dostáva do konfliktu s ostatnými deťmi. Prejavom tohto správanie je hnev, krik, zúrivosť, vulgarika. D. vie na krátky čas prijať zodpovednosť za svoje konanie, keď sa s ňou na danú tému spraví rozhovor a všetko sa jej vysvetlí. Vie sa ospravedlniť, keď si uvedomí nesprávnosť svojho konania. D. niekedy veľmi ťažko rešpektuje authority dospelých, voči dospelým sa vie správať negatívne, keď je s niečím nespokojná, nedosiahne to čo chce, niečo sa jej zakáže. V takých prípadoch sa správa odmerane, odvrkuje, chce mať posledné slovo, býva vulgárna. Dodržiavanie hygieny je potrebné u D. sledovať, nemá v tom zabehnutú pravidelnosť. O svoje veci, ako aj oblečenie, učebnice, knihy a hračky sa vie postarať primerane.

Z vyjadrenia pracovníčky organizácie Jako doma, o.p.s., Praha, Česká republika zo dňa 09.09.2020 súd okrem iného zistil, že matka maloletej je klientkou ich sociálnych služieb a súčasne pobýva v humanitárnom ubytovaní zriadeným magistrátom hlavného mesta Prahy. Je motivovanou klientkou, ktorá je schopná udržať si bývanie v humanitárnom ubytovaní, rešpektovať pravidlá služby a spolupracovať so svojou kľúčovou pracovníčkou na zlepšení a stabilizácii svojej sociálnej situácie napr. žiadosti o prechodný pobyt v ČR a rovnako o sociálny byt. Dotyčná sa tiež usiluje o nájdenie trvalého zamestnania a absolvuje pohovory a aktívne sa zapája do procesu hľadania práce. Matka maloletej tiež preukazuje snahu o zlepšenie svojej situácie, ktorá je motivovaná úsilím o preukázanie schopností znovu sa starať o svoju dcéru. Na záver uviedli, že pani A. ľutuje, že nie je schopná dostaviť sa k súdному konaniu z finančných dôvodov.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen zo dňa 30.09.2016 sp.zn.4T/45/2016-78 súd zistil, že matka maloletej bola uznaná za vinnú, že ako rodič povinný sústavne sa starať o výchovu a všestranný rozvoj

dieťaťa nedôsledne pristupovala k plneniu si povinností podľa Zákona o rodine a vytvorila maloletej dcére D. A., nar. XX.XX.XXXX podmienky pre vznik nežiadajúcich návykov vo forme dlhodobého záškoláctva, keď táto v školskom roku 2015/2016 v období od 16.09.2015 do 30.06.2016 z vyučovacieho procesu vymeškala celkovo 153 neospravedlnených vyučovacích hodín, teda vydala z nebanlivosti osobu mladšiu ako 18 rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že jej umožnila viesť záhaľčivý život, čím spáchala prečin ohrozenia mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, za čo bola odsúdená na trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov, s tým, že výkon trestu súd obvinenej podmienične odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov.

Z uznesenia OO PZ Krupina zo dňa 24.10.2018 ČVS: ORP-715/KA-ZV-218 súd okrem iného zistil, že dňa 20.07.2018 bolo podané na tamjšom útvare policajného zboru trestné oznámenie starostu Obce Čekovce, ktorý uviedol, že bol riaditeľkou ZŠ Bzovík písomne upovedomený, že v školskom roku 2017/2018 riadne nechodila do školy maloletá D. A., nar. XX.XX.XXXX, pričom z priloženej správy zo ZŠ a MŠ Bzovík zistili, že maloletá Ema vymeškala za daný školský rok 73 neospravedlnených hodín. S poukazom na to bola táto časť trestného oznámenia starostu Obce Čekovce odovzdaná Obci Bzovík na prejednanie priestupku „iné priepustky proti poriadku v správe“ podľa zákona o priestupkoch, nakoľko nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom, keďže maloletá vymeškala menej ako 100 vyučovacích hodín a viac ako 60 vyučovacích hodín.

Z uznesenia OO PZ Zvolen zo dňa 31.10.2019 ČVS: ORP-739/1-VYS-ZV-2019 súd okrem iného zistil, že bolo začaté trestné stíhanie za zločin odloženia dieťaťa podľa § 205 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Trestného zákona a tiež za prečin opustenia dieťaťa podľa § 206 ods. 1 Trestného zákona, keď v presnejšie nezistenej dobe v mesiaci júl 2019 v Prahe v Českej republike páchatelka ako zákonný zástupca povinný sa starať o svoje nezaopatrené dieťa maloletú N.K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Č. XX maloletú odložila do doposiaľ nestotožneného sociálneho zariadenia, s tým, že bol kontaktovaný otec dieťaťa M. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorý si dcéru vyzdvihol dňa 18.09.2019 a následne opätovne dňa 25.09.2019 túto odložila do doposiaľ nestotožneného sociálneho zariadenia v meste Praha, keď otec maloletej M. H. bol kontaktovaný, že maloletá je umiestnená v zdravotníckom zariadení na Bulovce v Prahe. Zároveň páchatelka dňa 24.09.2019 v obci Bzovík ako zákonný zástupca povinný starať sa o svoje maloleté deti A.K, nar. XX.XX.XXXX a Š.K, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Č. XX ponechala opustené samé bez dozoru a odišla s najmladšou dcérou do Prahy, keď deti takto vystavila nebezpečenstvu smrti alebo ublíženia na zdraví, pričom deti následne našla opustené ich teta a postarala sa o ne.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.6P/6/2020 súd okrem iného zistil, že v tomto konaní bolo uznesením zo dňa 20.03.2020 sp.zn.6P/6/2020-13 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne zveril maloletú D. A., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, Kollárová 29, 974 01 Banská Bystrica. Toto rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť dňa 20.03.2020 a právoplatnosť dňa 20.06.2020. Z odôvodnenia tohto súdneho rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen tento návrh odôvodnil okrem iného tým, že u matky maloletej, ktorá dovtedy zabezpečovala riadnu starostlivosť o deti došlo k výraznej zmene v správaní vo vzťahu k zabezpečovaniu starostlivosti o všetky štyri jej maloleté deti po ukončení školského roka 2018/2019, pričom od 01.07.2019 M. H. začal zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletých synov Š. a M., keďže starostlivosť o ne nebola v súlade s ich najlepším záujmom. Maloletú D. a J. však mu nechcela dať a vzala ich spolu s priateľkou I. H. bez súhlasu otcov detí resp. bez súhlasu súdu nahrádzajúceho súhlas otcov do Českej republiky, pričom dňa 26.07.2019 maloleté umiestnila na dobrovoľný pobyt do zariadenia Koala Kbely - združenie na ochranu ohrozených detí z dôvodu, že nenašla ubytovanie a prespávali vonku. Následne sa stalo, že isté obdobie matka so zariadením nespoupracovala a deti nenavštevovala. Preto zariadenie kontaktovalo zákonného zástupcu maloletej J., ako aj príslušné štátne orgány. Matka sa sama vrátila na Slovensko a následne s pánom H. sa vrátili po deti dňa 20.09.2019. Matka však opätovne dňa 24.09.2019 vycestovala s deťmi do Českej republiky, avšak znovu nedokázala vytvoriť maloletým deťom stabilné rodinné prostredie a maloleté deti boli ohrozené, na základe čoho Okresný súd Praha 9 v konaní 6Nc/19/2019 dňa 26.09.2019, vykonateľné v ten istý deň, rozhodol v predbežnom opatrení, keď maloletú D. a J. umiestnil do zariadenia pre deti vyžadujúce okamžitú pomoc v Koale Kbely. S poukazom na tieto skutočnosti Okresný súd Zvolen rozhodol v konaní 11P/24/2019 uznesením zo dňa 19.11.2019 o dočasnom zverení maloletej D. do osobnej starostlivosti pánovi M. H.. Matka S. A. sa vrátila na územie SR dňa 26.01.2020, kedy jej M. H. umožnil kontakt s deťmi. Matka opätovne opustila územie SR dňa 26.02.2020, kedy po jej odchode došlo k radikálnej zmene v správaní u maloletej D., táto prestala otčima M. H. rešpektovať, vracala sa zo školy v neskorých nočných hodinách, jej správanie sa stalo nevyspytateľné, nekontrolovateľné a začala sa nepriateľsky správať aj k svojim nevlastným súrodencom, hoci predtým mali pekný vzťah, čo narušilo celkovú atmosféru v rodine. Svojimi konaniami tak maloletá D. vyvolala u otčima obavu z ohrozenia zabezpečenia starostlivosti aj o jeho vlastné deti a

preto nebol ochotný ďalej zabezpečovať jej starostlivosť a niesť neprimerané riziko za jej starostlivosť a výchovu. Túto odmietol ďalej zabezpečovať.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.11P/24/2019 súd okrem iného zistil, že v konaní bolo uznesením zo dňa 19.11.2019 sp.zn.11P/24/2019-34 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd zveril do dočasnej osobnej starostlivosti maloletú D. A., nar. XX.XX.XXXX M. H., nar. XX.XX.XXXX a zároveň rodičov maloletej zaviazal prispievať na jej výživu výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, každého zvlášť.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.11P/1/2020 súd okrem iného zistil, že uznesením zo dňa 22.04.2020 sp.zn.11P/1/2020-56, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.07.2020, súd zastavil konanie o zverenie maloletej D. A., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti M. H., nar. XX.XX.XXXX.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.7P/11/2011 súd okrem iného zistil, že v konaní bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 06.02.2012 sp.zn.7P/11/2011-249, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.03.2012, ktorým súd zveril maloletú D. A., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky S. A.K., nar. XX.XX.XXXX a zároveň otca dieťaťa V. N., nar. XX.XX.XXXX zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej D. výživným mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima od 01.07.2011 k rukám matky maloletej.

Z prednesu poverenej zamestnankyne navrhovateľa na pojednávaní súd zistil, že sa v celom rozsahu pridržali podaného návrhu. Na otázku súdu, či nevlastný otec M. H. nezmenil postoj a nemal by záujem dať si zveriť maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti, uviedla, že keďže dochádzalo u neho vo vzťahu k maloletej k výchovným problémom v čase, keď ju mal zverenú, tak od tohto návrhu upustil. Rovnako uviedla, že u maloletej neprichádza do úvahy ani možnosť pestúnskej starostlivosti.

Z prednesu kolízneho opatrovníka maloletej na pojednávaní súd okrem iného zistil, že s podaným návrhom vyjadrili súhlas. Na otázku súdu, či majú nejaké informácie o matke maloletej, uviedol, že nie a ani sestra matky, ktorá žije u nich v obci, na ňu nemá ani telefonický kontakt. Na otázku súdu, či nemá vedomosť o tom, že by niekto z príbuzných matky, ktorí žijú u nich v obci, nemal záujem dať si zveriť maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti, uviedol, že nie, pretože tam nie sú na to vytvorené podmienky, ale podľa neho nie sú tam vytvorené ani rodinné putá.

Z prednesu zástupkyne Okresnej prokuratúry Zvolen na pojednávaní súd okrem iného zistil, že táto k veci uviedla, že podľa ich názoru boli splnené podmienky vyžadované v zmysle § 54 Zákona o rodine, čo bolo preukázané vykonaným dokazovaním v konaní. Ohľadne otca maloletej uviedla, že dňa 07.07.2020 bol vydaný na neho príkaz na zatknutie za zanedbanie povinnej výživy. Ohľadne matky maloletej uviedla, že táto spôsobom svojho života a podmienkami, v ktorých aktuálne žije, nespĺňa predpoklady na to, aby maloletej zabezpečila stabilné rodinné prostredie, pričom v dohľadnom čase nemožno ani očakávať zmenu pomerov na strane matky. Taktiež poukázala na trestný rozkaz Okresného súdu Zvolen zo dňa 30.09.2016, ako i uznesenie OO PZ Krupina zo dňa 24.10.2018 resp. uznesenie OO PZ Zvolen zo dňa 31.10.2019, ktorými bolo preukázané, že matka maloletej sa dopúšťa trestných činov proti rodine. S poukazom na záujem maloletej vyjadrili presvedčenie, že u matky maloletej absentuje zabezpečenie základných potrieb maloletej, aj s poukazom na článok 5 písm. a), b) a c) Zákona o rodine a na základe toho preto navrhli, aby súd návrhu vyhovel a maloletú umiestnil do ústavnej starostlivosti.

4. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy

skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 2 písm. c) zákona č.601/2003 Z.z. o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 98,08 eura mesačne, ak ide

1. o zaopatrené nepľnoleté dieťa,
2. o nezaopatrené dieťa.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

5. Vychádzajúc z uvedených skutkových zistení a ustanovení právnych predpisov dospel súd k názoru, že návrh je dôvodný.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že v čase vyhlásenia rozsudku boli splnené podmienky na to, aby súd nariadil u maloletej D. ústavnú starostlivosť, keďže aktuálne žiaden z rodičov nie je schopný alebo ochotný zabezpečiť maloletej riadnu osobnú starostlivosť v plnohodnotnom rozsahu, a to ani po stránke materiálnej, pričom z vykonaného dokazovania bolo v konaní nepochybne preukázané, že v priebehu posledného roka matka maloletej vážne pochybila pri zabezpečovaní osobnej starostlivosti o maloletú, avšak aj o ďalšie svoje maloleté deti, ktorých otcom je iný muž, keď napríklad s maloletou D. a tiež jej nevlastnou sestrou maloletou Nelou žili na ulici ako bezdomovci a následne z tohto dôvodu maloleté deti umiestnila do sociálneho zariadenia v cudzine - v Českej republike a taktiež svoje dve iné maloleté deti ponechala opustené samé bez dozoru, čím boli minimálne vystavené nebezpečenstvu ohrozenia ich zdravia. Rovnako mal súd preukázané, že matka opakovane vo vzťahu k maloletej D. vytvorila podmienky pre dlhodobé záškoláctvo. V dôsledku týchto skutočností súd ustálil, že pokiaľ by

maloletá D. zostala ďalej v osobnej starostlivosti matky, bola by jej výchova vážne ohrozená resp. vážne narušená. Vo vzťahu k matke maloletej súd tiež poukazuje na vyjadrenie pracovníčky občianskeho združenia Jako doma, o.p.s. z Českej republiky, z ktorého vyplynulo, že matka maloletej v súčasnosti býva v humanitárnom ubytovaní a síce sa snaží zlepšiť svoju sociálnu situáciu, avšak z uvedeného vyplynulo, že matka v súčasnosti nemá vytvorené ani vhodné podmienky na bývanie maloletých detí. Z ďalšej svojej rozhodovacej činnosti má súd vedomosť, že na tunajšom súde sa aktuálne vedie aj konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému M. a maloletému Š., ktorých otcom je M. H., ktoré sú zároveň na základe uznesenia Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 28.11.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.12.2019, neodkladným opatrením dočasne zverené do starostlivosti otca a rovnako tak aj maloletá J. H. bola rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 28.05.2020 sp.zn.11P/27/2019-201 zverená do osobnej starostlivosti otca M. H., nar. XX.XX.XXXX. Pokiaľ ide o otca maloletej, tento dlhodobo o maloleťu neprejavuje žiaden záujem a preto v žiadnom prípade neprichádzalo do úvahy zverenie maloletej otcovi.

Súd pri rozhodovaní v tejto veci vychádzal z toho, že bola splnená aj ďalšia podmienka potrebná na to, aby mohol nariadiť ústavnú starostlivosť, a to že maloleťu nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, keďže podľa vyjadrenia navrhovateľa a rovnako aj kolízneho opatrovníka maloletej žiadny z jej rodinných príslušníkov či iných blízkych osôb neprejavil záujem o takúto formu náhradnej starostlivosti, a keďže nebola preukázaná ani možnosť zveriť maloleťu do pestúnskej starostlivosti, súd rozhodol vo vzťahu k maloletej o nariadení ústavnej starostlivosti, ktorá sa konkrétne bude realizovať v Centre pre deti a rodiny v Banskej Bystrici, kde aj doteraz je maloletá zatiaľ dočasne na základe vyššie citovaného neodkladného opatrenia umiestnená od 24.03.2020.

Súd zároveň uvádza, najmä s poukazom na vyjadrenie pracovníčky občianskeho združenia Jako doma, o.p.s. z Českej republiky, že pokiaľ bude matka maloletej schopná zastabilizovať svoje sociálne i majetkové pomery, napríklad tou formou, že si nájde trvalé zamestnanie, tiež si vyrieši bytovú otázku tak, aby bola vhodná i pre maloleté deti a následne zabezpečí napríklad aj ďalšie riadne plnenie povinnej školskej dochádzky vo vzťahu k maloletej, či zabezpečenie poskytovania zdravotnej starostlivosti vo vzťahu k maloletej, je možná do budúcnosti zmena výchovného prostredia v prospech matky maloletej, a teda zrušenie ústavnej starostlivosti u maloletej. Rovnako by mohla byť ústavná starostlivosť vo vzťahu k maloletej D. zrušená aj v prípade, ak by sa zmenili pomery ohľadne možnosti zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti a pod..

Súd v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zároveň rozhodol o povinnosti oboch rodičov maloletej prispievať v minimálnej zákonnej výške na výživu maloletej D., keďže súd dospel k záveru, že aktuálne príjmové a osobné pomery rodičov neumožňujú, aby títo boli zaviazaní na úhradu výživného vo vyššej výške, s tým, že aktuálna suma minimálneho výživného predstavuje čiastku 29,42 € mesačne, ktoré sú rodičia povinní uhrádzať na účet predmetného centra pre deti a rodiny.

6. Podľa § 363 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

S poukazom na vyššie citované ustanovenie Civilného mimosporového poriadku súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené tunajším súdom uznesením zo dňa 20.03.2020 v konaní sp.zn.6P/6/2020-13, keďže meritórnym rozhodnutím súdu v súdnej veci, konkrétne momentom nadobudnutia právoplatnosti tohto súdneho rozhodnutia, odpadnú dôvody dočasnej úpravy pomerov k maloletej D..

7. Podľa § 52 C.m.p., žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v piatich vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 veta prvá C.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C.s.p.).

V súlade s § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 C.m.p.),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 C.m.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. C.m.p..